

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 24Csp/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119201065
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Ďuricová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3119201065.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v spore žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO 35 792 752, v konaní zastúpený JUDr. Pavol Prospecha, advokát so sídlom Lichnerova 23, Senec, proti žalovanému C. N., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/X, T., v konaní zastúpený S.. C. P., advokát so sídlom Hodžova 53, Trenčín, o zaplatenie 1 199,35 Eur so príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca požiadal súd, aby zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 1.199,35 Eur so zmluvnou pokutou vo výške 0,04% denne a úrokom z omeškania 0,55 % ročne zo sumy 1.199,35 Eur od 7.2.2016 do zaplatenia tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1.500 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1.500 Eur, už len 5,05 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.199,35 Eur do zaplatenia. Domáhal sa aj zaplatenia nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky v sume 94,29 Eur. V žalobe žalobca uviedol, že poskytol žalovanému na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.12.2014 úver v sume 1.500 Eur, ktorý sa zaviazal žalovaný žalobcovi splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach po 47,43 Eur v termínoch splatnosti podľa zmluvy. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok a napokon zaplatil žalobcovi titulom úveru len sumu 792,71 Eur. Pretože bol žalovaný v omeškaní s úhradou splátky č. 10 viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásil okamžitú splatnosť úveru listom, ktorý bol žalovanému doručený dňa 20.1.2016 a úver bol tak zosplatnený dňa 7.2.2016. Uplatnená suma 1.199,35 Eur predstavuje súčet neuhradených splátok. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s plnením svojich povinností, žalobcovi vznikol nárok na zmluvné pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. zmluvy o úvere vo výške 0,04% denne zo sumy 1.199,35 Eur od 7.2.2016 do zaplatenia. Úrok z omeškania uplatnil žalobca podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Žalobca zaslal žalovanému viacero upomienok na splnenie splatného dlhu, sms správy a prostredníctvom svojho právneho zástupcu mu zaslal aj pokus o zmier, no žalovaná strana dlh neuhradila a preto sa žalobca obrátil na súd.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že v zmluve o revolvingovom úvere absentuje termín konečnej splatnosti úveru ako aj termíny splátok v dôsledku čoho je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej uviedol, že z predmetnej zmluvy nevyplýva, že by si žalobca splnil povinnosť uloženú § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a to posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Záverom vzniesol námietku premlčania. Uviedol, že § 103 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) čo podporuje aj

výklad samotného ustanovenia, keďže § 103 OZ explicitne odkazuje na ust. § 565 OZ. Premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci (zosplatnený) dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Z druhej vety § 103 OZ je zrejmé, že citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh.

3. Žalobca vo svojich vyjadreniach s názorom žalovaného o absencii tak termínu konečnej splatnosti úveru ako aj termínov splátok nesúhlasil. Vo vzťahu k povinnosti uloženej § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol, že posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver je vykonávané zisťovaním a overovaním údajov o výške príjmov a výdavkov žalovaného, zisťovaním u samotného žalovaného a tiež sa vykonáva preverenie v tzv. negatívnej databáze dlžníkov. Okrem uvedeného zákonnou povinnosťou žiadateľa o úver je uvádzať pravdivé a úplné informácie. Údaje, ktoré boli získané od žalovaného sa spísali do osobitného formulára, tzv. hodnotenie dlžníka. Výška deklarovaného príjmu bola riadne dokladovaná (potvrdením od SP o výške dôchodku). Žalobca ďalej napadol dôvodnosť vnesenej námietky premlčania. Žalobca v predmetnej veci využil svoje právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie splátok úveru na základe výzvy na plnenie s upozornením o možnosti zosplatnenia úveru označenej ako „oznámenie o zosplatnení“. V uvedenej výzve bol upozornený, že v prípade ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti, čím žalovaný stratí výhodu splátok a celý dlh bude povinný zaplatiť naraz. Výzva bola doručená žalovanému 20.1.2016. Zosplatenie úveru nastalo dňa 7.2.2016.

4. Súd v danom spore nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalobca, jeho právny zástupca ani žalovaný. Strany boli na pojednávanie riadne a včas predvolané. Žalobca, jeho právny zástupca a žalovaný neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili, strany nežiadali odročiť pojednávanie. Preto súd spor prejednal podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v ich neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie žalobou, žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 16.12.2014, prehľadom platieb ohľadom zmluvy o úvere, oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 14.1.2016, fotokópiou doručky, pokusom o zmier zo dňa 12.2.2016, vyjadreniami žalovaného, vyjadrením žalobcu zo dňa 12.6.2019, hodnotením dlžníka - žiadateľa o poskytnutie úveru a zistil nasledovné:

6. Žiadosťou č. XXXXXXXXXXXX požiadal žalovaný dňa 14.12.2014 žalobcu ako veriteľa o poskytnutie revolvingového úveru vo výške (úverovom limite) 1.500 Eur, s tým, že úver bude splácať v 42 mesačných splátkach po 47,43 Eur mesačne. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť /úver + úroky za celú dobu čerpania + poplatok za poskytnutie úveru 150 Eur/ bola vo výške 2 142,06 Eur, predpokladaná RPMN za úver 26,17 %, ročná úroková sadzba úveru 18,08 % a priemerná RPMN za úver 36,30 %. Splátka spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb bola mesačne vo výške 81,99 Eur. Žalovaný uviedol ako účel úveru rekonštrukcia nehnuteľnosti. Tieto údaje o požadovanom úvere sú obsiahnuté v bode 5 žiadosti. Zo žiadosti, bodu 6. vyplýva, že dňa 16.12.2014 žalobca súhlasil s poskytnutím úveru dlžníkovi vo výške 1.500 Eur s tým, že predmetný úver bude dlžník splácať v 42 mesačných splátkach po 47,43 Eur s uvedením celkovej čiastky 2.142,06 Eur, ktorú musí dlžník zaplatiť. RPMN za úver žalobca uviedol vo výške 25,39 %, ročnú úrokovú sadzbu za úver vo výške 18,08 %, priemernú RPMN za úver vo výške 36,30 %. Splátka spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb mesačne vo výške 81,99 Eur. Žalovaný je v zmluve označený menom, priezviskom, rodným číslom, adresou bydliska. V oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 16.12.2014 sú uvedené ďalšie náležitosti zmluvy o úvere, a to dátum splatnosti prvej splátky 1.2.2015, dátum splatnosti ďalších splátok vždy k 1. dňu v mesiaci, dátum splatnosti poslednej splátky 1.7.2018. V bode 7 zmluvy o úvere je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere /ďalej len „zmluvné dojednania“. Podľa bodu 8.1. zmluvy o úvere v prípade omeškania dlžníka (spoludlžníka) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa dohody o poskytovaní služby, ak bude uzavretá, je dlžník (spoludlžník) povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania, tj. 14,6% ročne. Ak sa z dôvodu omeškania dlžníka (spoludlžníka) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa čl. 13 ods. 13.1 písm. a/ zmluvných dojednaní splatnými všetky záväzky dlžníka,

podľa tejto zmluvy, alebo dohody o poskytovaní služby, je dlžník (spoludlžník) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04% dlžnej sumy za každý deň omeškania, t.j. 14,6% ročne.

7. V zmysle čl. 2 bodu 2.1. zmluvných dojednaní vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom, spoludlžníkom je návrhom na uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka, spoludlžníka a veriteľa. Dlžník vyplní do formulára žiadosti o poskytnutie zmluvy o revolvingovom úvere ním požadovanú výšku úveru a súhlasí s tým, že veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o dlžníkovi, výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, pričom výška RPMN a výška úrokovej sadzby nebude vyššia než v prípade požadovaného úveru v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany veriteľa. Podľa bodu 2.2. článku 2 zmluvných dojednaní je veriteľ povinný odoslať dlžníkovi Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi a jeden rovnopis zmluvy o úvere. Oznámenie veriteľa bude okrem vyššie uvedeného obsahovať údaje: číslo Zmluvy o revolvingovom úvere, schválenú výšku úveru vrátane meny, splatnosť úveru, výšku mesačnej splátky úveru, dátum splatnosti prvej splátky úveru, dátum splatnosti poslednej splátky úveru, periodicitu splácania úveru, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania, celkovú výšku úveru, RPMN úveru, priemernú hodnotu RPMN platnú ku dňu podpísania tejto zmluvy o revolvingovom úvere, schválenú výšku revolvingu, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu, výšku mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu, predpokladanú výšku RPMN úveru po vykonaní revolvingu, úverový limit, zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru, ročnú úrokovú sadzbu úveru, zmluvnú odmenu za poskytnutie každého revolvingu, ročnú úrokovú sadzbu revolvingu, dátum nadobudnutia platnosti zmluvy o revolvingovom úvere, dátum nadobudnutia účinnosti zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa čl.10.1 zmluvných dojednaní poplatok za poskytnutie úveru sa uhrádza jeho započítaním so sumou úveru a rozdiel bude vyplatený na účet dlžníka; tým nie sú dotknuté ustanovenia nasledujúcich odsekov. Podľa čl. 13.1 písm. a/ zmluvných dojednaní v prípade omeškania dlžníka (spoludlžníka) s úhradou splátky o viac ako tri mesiace po termíne splatnosti všetky záväzky dlžníka (spoludlžníka), ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými i v budúcnosti sa stávajú okamžite splatnými.

8. Oznámením o zosplatnení zo dňa 14.1.2016 upozornil žalobca žalovaného na možnosť zosplatnenia všetkých splátok úveru č. XXXXXXXXXXX, pretože žalovaný bol v omeškaní so splácaním splátok č. 10, 11, 12 spolu v sume 191,17 Eur, pričom omeškanie na najstaršej splatnej splátke bolo 74 dní, a všetky záväzky zo zmluvy sa stanú splatnými, ak sa žalovaný dostane do omeškania s ktoroukoľvek splátkou o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia. Z fotokópie doručenky vyplýva, že táto listina bola žalovanému zaslaná doporučenou poštou a prevzal ju dňa 20.1.2016.

9. Z prehľadu platieb vyplýva, že žalovaný uhradil titulom predmetného úveru od 11.2.2015 do 10.11.2015 10 splátok spolu sumu 792,71 Eur. Do omeškania sa dostal so splátkou číslo 10 splatnou dňa 1.11.2015.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere /ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“/, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

12. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

13. Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

18. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

21. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

22. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

23. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

24. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

25. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Na základe tejto zmluvy žalobca ako veriteľ sa zaviazal poskytnúť žalovanému ako dlžníkovi úver v sume 1.500 Eur, a žalovaný sa zaviazal vrátiť veriteľovi spolu s úrokmi, a to zaplatením 42 mesačných splátok po 47,43 Eur a uhradiť poplatok za poskytnutie úveru v sume 150 Eur. Mesačná splátka aj s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb bola vo výške 81,99 Eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú zmluvné dojednania zmluvy o úvere. Ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný obsah zmluvy a formulárových obchodných podmienok pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca vzorový text zmluvy, zmluvných dojednaní používal vo viacerých prípadoch pri poskytovaní úverov iným spotrebiteľom. Žalovanému poskytol úver veriteľ v rámci jeho podnikateľskej činnosti a žalovaný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo je zrejme aj z jeho označenia v zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu. Na uvedenú zmluvu sa vzťahuje aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože žalobca poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovaný nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, pričom opak žalobca netvrdil, a ani nepreukazoval.

27. Súd sa v prvom rade zaoberal vnesenou námietkou premičania zo strany žalovaného, pretože premičané právo nemožno priznať. Účelom inštitútu premičania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva na súde a zároveň zabrániť stavu právnej neistoty na strane povinných osôb, ktoré by v prípade neexistencie inštitútu premičania boli nútené splniť si svoje povinnosti aj po časovo neprimeranej dobe. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa peňažného plnenia domáha na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je upravená ako zmluvný typ v zákone o spotrebiteľských úveroch, a to proti žalovanému, ktorý pri dojednávaní zmluvy vystupoval v pozícii spotrebiteľa, premičanie bolo posúdené podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, upravujúcich premičanie práva. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Jednotlivé splátky zročné do zosplatenia úveru sa premičujú vo všeobecnej trojročnej premičacej dobe, ktorá plynie osobitne odo dňa splatnosti každej zo splátok. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný si nesplnil svoju povinnosť uhradiť riadne a včas splátky úveru, keďže od splatnosti prvej splátky 1.2.2015 do 10.11.2015 mal uhradiť 10 splátok v celkovej výške 792,71 Eur. Prvých deväť splátok uhradil žalovaný v dohodnutej výške 81,99 Eur a poslednú desiatu vo výške len 54,80 Eur, čím sa dostal do omeškania s úhradou desiatej splátky (uvedené vyplýva aj z tvrdenia samotného žalobcu v žalobe) splatnej 1.11.2015. V dôsledku riadneho neuhradenia splátky splatnej dňa 1.11.2015 v lehote 3 mesiacov vzniklo žalobcovi voči žalovanému právo žiadať splatenie celého úveru, ktoré právo bolo zmluvnými stranami dojednané v čl. 13 zmluvných dojednaní. Žalobca toto právo využil, úver zosplatnil ku dňu 7.2.2016. Premičacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie celého zostatku predčasne zosplateného úveru začala podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej uplatnil žalobca toto právo, t.j. od 1.11.2015, premičacia doba plynula neprerušene a uplynula dňa 1.11.2018. Žalobu na súd však žalobca podal až dňa 5.2.2019, teda po márnom uplynutí trojročnej premičacej doby. K rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Trenčíne napr. v rozsudku sp. zn. 5Co/739/2015 zo dňa 13.4.2016, v rozsudku sp.zn. 19Co/42/2017 zo dňa 18.1.2018. Krajský súd v Trenčíne v rozsudkoch uzavrel, že premičacia doba práva na zaplatenie zosplateného dlhu v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka sa začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu, keďže začína plynúť už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený. Premičané právo nemožno podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka priznať.

28. Za premičané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premičí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

29. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenej zmluvnej pokute súd uvádza, že v prípade, ak právo na zmluvnú pokutu vzniklo pred premičaním hlavného záväzku, takémuto právu plynie samostatná premičacia doba a premičanie hlavného záväzku na ňu nemá žiadny vplyv. Pokiaľ je ale zabezpečená povinnosť

premlčaná a v rámci konania bola uplatnená námietka premlčania, súd nemôže priznať nielen hlavný záväzok, ale ani právo na zmluvnú pokutu, ktoré vzniklo po uplynutí premlčacej doby hlavného záväzku. Po uplynutí premlčacej doby zabezpečenej povinnosti sa možno brániť námietkou premlčania nielen voči primárnemu právu, ale tiež voči právam na zmluvnú pokutu, ktoré vznikli v čase po uplynutí premlčacej doby (Ovečková, O. Zmluvná pokuta, 2. preprac. a dopl. vydanie Bratislava, Iura Edition, 2011, str. 174). S uvedeným názorom sa stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo 222/2005 „ak sa dlžník môže brániť proti žalobe o splnenie hlavného záväzku námietkou premlčania, tým viac sa môže brániť námietkou premlčania aj proti súdnemu uplatneniu práva na zmluvnú pokutu za čas od uplynutia premlčacej doby na splnenie hlavného záväzku, ak zmluvná pokuta bola dohodnutá za omeškanie, a to percentom za určitý časový úsek.“ K premlčaniu hlavného záväzku došlo 1.11.2018 a teda do úvahy prichádzal nárok na zmluvnú pokutu od 7.2.2016 (v zmysle navrhovaného petitu) do 1.11.2018.

30. Súd však nepovažoval za dôvodný nárok žalobcu na zmluvnú pokutu vo výške 0,04% denne, ktorý uplatnil podľa čl. 8.1 zmluvy o úvere. Toto zmluvné ustanovenie súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dojednanie o zmluvnej pokute sa nachádza vo formulárových podmienkach v zmluve, ktoré vopred pripravil žalobca ako dodávateľ. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že žalobca rovnaký text dojednania o zmluvnej pokute používa i v prípade zmlúv o úveroch uzatváraných s inými spotrebiteľmi. Žalobca ako dodávateľ, na ktorom spočívalo dôkazné bremeno v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka nepreukázal, že žalovaní ako spotrebiteľia mali možnosť ovplyvniť obsah tohto zmluvného ustanovenia. Súd preto uzavrel, že táto zmluvná podmienka nebola dojednaná individuálne. Zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu, na úkor žalovaného ako spotrebiteľa. Z textu zmluvného ustanovenia bodu 8.1. vyplýva, že zmluvnú pokutu si môže veriteľ uplatniť vo výške 0,04 % denne už v prípade samotného omeškania a súčasne v prípade omeškania o viac ako tri mesiace, čo sa javí ako duplicita, zvlášť za stavu, keď si mohol žalobca uplatňovať aj úrok z omeškania. Zo znenia textu tak vyplýva, že dlžník je túto sankciu povinný platiť dvakrát, raz keď je v omeškaní s mesačnou splátkou a druhý raz keď nastane omeškanie s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace. Ak je splnenie niektorej povinnosti zabezpečené v zmluve viacerými právnymi inštitútmi, je súd ex offio povinný v takej zmluve, ktorej obsah jedna strana nemá možnosť ovplyvniť, posúdiť primeranosť použitia viacnásobného zabezpečenia povinnosti. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je preto zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute absolútne neplatné. Súd dodáva, že zmluvná podmienka s totožným textom, významom ako je ustanovenie bodu 8.1. zmluvy o úvere už bola z uvedených dôvodov vyhlásená súdom za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12Csp/46/2016 zo dňa 10.05.2017, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/468/2017 zo dňa 10.04.2018. Pretože zmluvná podmienka, na základe ktorej si žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu, už bola právoplatne vyhlásená ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd ju osobitným výrokom nevyhlasoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je žalobca povinný nielen zdržať sa používania takejto zmluvnej podmienky v zmluvách uzatváraných so všetkými spotrebiteľmi, ale je povinný aj zdržať sa uplatňovať si právo titulom totožnej zmluvnej podmienky cestou súdu. Účelom tohto zákonného ustanovenia je, aby aj ostatní spotrebiteľia boli chránení pred takým konaním dodávateľa, v dôsledku ktorého by mohla vzniknúť nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

31. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Podľa § 132 ods. 1 CSP má žalobca povinnosť už v žalobe označiť dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností. Z citovaných ustanovení vyplývajú procesné bremena strany, a to bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada, pričom v rámci bremena tvrdenia zákon ukladá strane povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti, ktorých okruh je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, upravujúcej sporný právny pomer strán. Ak účastník neunesie bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno, prejaví sa to na výsledku sporu negatívne voči tomuto účastníkovi.

32. Žalobe súd nevyhovел ani v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 94,29 Eur, ktoré majú predstavovať úhradu odmeny advokáta za vykonanie úkonu - spísanie pokusu o zmier pred podaním žaloby. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky predstavujú príslušenstvo pohľadávky v zmysle ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú

spravidla trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky a to aj v predsúdnom štádiu. Tieto náklady sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. V danom prípade žalobca neunesol bremeno tvrdenia v tom smere, že neuviedol, kedy pokus o zmier vyhotovil, kedy a akým spôsobom ho žalovanej strane zaslal, resp. doručil a neunesol ani dôkazné bremeno, pretože nepredložil súdu listinné dôkazy, ktoré by preukázali, že žalovanej strane naozaj pokus o zmier pred začatím súdneho konania zaslal a že žalobca svojmu právnomu zástupcovi s tým spojené náklady uhradil. Pre neunesenie procesných bremien v zmysle § 150 ods. 1 CSP súd žalobu v tejto časti nepovažoval za dôvodnú.

33. Na základe všetkých vyššie uvádzaných skutočností, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1, 2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. V predmetnom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto má nárok aj na plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.